

Jak jsme vstupovali do československé jednotky Miloslav Masopust, *

26.9.1924 Straklov Český

V druhé polovině února 1944 bylo osvobozeno rozsáhlé území západně od Žitomiru až po Dubno, Rovno a Luck. Obyvatelé osvobozených oblastí byli povoláváni do armády a ti, kteří nepodléhali vojenské povinnosti, odcházeli do armády dobrovolně. Tak nastoupila většina mužů i z naší obce, Straklova Českého, do řad Rudé armády. O čs. vojsku jsme toho v té době mnoho nevěděli. Z obce jsme odcházeli jednotlivě nebo po rodinných skupinkách, vyprovázeni až na hranici obce manželkami, matkami a děvčaty. Jakmile jsme opustili bezpečí obce a dostali se na volné pole, začalo nás ostřelovat z levého břehu řeky Ikvy německé dělostřelectvo. Přískoky jsme se dostali do úvozové polní cesty a tou k železniční trati, kterou sice Němci při ústupu silně poškodili, ale která byla dána do nouzového provozu pro potřeby fronty. Železničním transportem jsme se dostali až do města Rovna. Zde jsme byli zařazeni do výcvikového pluku a cvičili jen několik kilometrů od fronty. Všichni byli oblečeni ve svých civilních šatech a “vyzbrojeni” klacky. 18. března 1944 v ranních hodinách vzrušil cvičící příchod důstojníka v neznámém stejnokroji, který šel na velitelství pluku. Krátce nato přišel rozkaz velitele pluku, aby se pluk soustředil na nástupišti. Velitel pluku přišel v doprovodu cizího důstojníka. Uvedl ho jako představitele spojenecké československé armády. Přečetl rozkaz, v němž bylo povoleno občanům českého a slovenského původu dobrovolně přestoupit do řad československých vojenských jednotek. Pak vyzval vojáky české a slovenské národnosti, aby vystoupili čtyři kroky vpřed. Udělala to většina pluku. Velitel pluku strnul, jistě mu prolétlo hlavou, “tak a přišel jsem o pluk”. Rychle se rozhodl si to prověřit. Šel od jednoho k druhému a ptal se: “Jak se jmenuješ?”. Odpověď zněla “Filipčuk”. “Ty přece nejsi Čech?” byla slova velitele. “Ne nejsem, ale Čechy dobře znám, jsou to dobří kamarádi, chodil jsem s nimi do školy. S nimi bych chtěl bojovat”, zněla odpověď. “Ne, ty zůstaneš u pluku.” Přestoupil k dalšímu: “A ty jak se jmenuješ?”. “Ořečovski”, odpověděl. “Ty také nejsi Čech?”. “Ne, já jsem Polák, ale...” znělo podobné zdůvodnění. “Přijdou také vaši a pak budeš mít možnost posílit polskou armádu.” Následoval další: “Valášek”. Zkrátka, více než polovina se musela vrátit na své místo. Ostatním velitel pluku popřál mnoho bojových úspěchů a povolil odejít k odvodní komisi čs. vojenské jednotky. U odvodní komise nás srdečně přivítali, zapsali naše nacionále a zeptali se, ke které jednotce chceme nastoupit — zda k pěchotě, automatčikům, průzkumníkům, spojařům, tankistům, dělostřelcům nebo ženistům? Vše nám bylo zcela neznámé. Právo demokraticky se rozhodnout nás přivedlo do rozpaků. Všechny druhy zbraní nám do nebe vychválili. Zpravidla jsme se přihlásili k té první nabídnuté. Na tu jsme byli od prvního okamžiku hrdi a přesvědčovali jsme své kamarády, že ta moje zbraň je ta nejlepší a nejdůležitější. To byly první pocity mezi našimi vojáky. U naší jednotky jsme byli “vystrojeni” polní čepicí s trikolorou a opaskem. Vyzbrojeni jsme byli podle zařazení. Začal pravidelný houževnatý a náročný výcvik. Každou noc a několikrát i za dne bylo město Rovno bombardováno nepřátelským letectvem. Došlo k prvním ztrátám na životech, byli první ranění. Své vlastenectví jsme zatím projevovali, kdykoliv jsme vyrazili z ubytovacího prostoru na cvičiště za město a vraceli se zpět, mohutným zpěvem vlasteneckých písní. To byly první dny pobytu v čs. vojenské jednotce.

Občasník Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel Zpravodaj číslo 4/1994.